

Onbeperkt toegang

Abonneer

Brieven

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

WINDMOLENS, ZONNEPANELEN

Hoog? Schaduw!

🕒 29 februari 2020 🕒 Leestijd 4 minuten

Amsterdam bouwt vanaf nu vooral in de hoogte, maar hoogbouw zorgt voor schaduw – en al die zonnepanelen dan?

Foto ANP 📷

De duurzaamheidsambities van het Amsterdams stadsbestuur zijn groot: in 2040 alle woningen aardgasvrij.

In het bestemmingsplan van onze buurt wordt deze aangeduid als woonbuurt, met hoofdzakelijk laag- en middelhoogbouw. De buurt is in de jaren 50 en 60 gebouwd volgens de principes van 'Licht, lucht, ruimte' in zongerichte verkaveling.

Veel woonbuurten met doorzonwoningen zijn in de zestiger jaren zo opgericht dat ze de zon vol benutten. Prima kansen dus voor zonnepanelen.

De meer dan zestig jaar oude huizen in onze buurt grenzen aan de zuidzijde aan hoogstedelijk gebied, een kantorencentrum. Daar geldt al jarenlang : 'hoog, hoger, hoogst'. Voortdurend worden nog geen twintig jaar oude kantoren afgebroken (duurzaam?) en vervangen door nog hogere exemplaren. Dit veroorzaakt uitgebreide schaduwwerking op de woonbuurt. In meer buurten in de stad, zoals Oost bij het Amstelstation, vind je deze ontwikkeling. De doorzonwoningen staan de helft van het jaar in de schaduw. Zonnepanelen ? Een zinloze investering.

Amsterdam kent, anders dan Den Haag en Rotterdam, geen normenstelsel voor bezonning. Het ontbreekt aan een stelsel van objectiveerbare en toetsbare normen, waarin bij het oprichten of ophogen van bouwwerken rekening gehouden wordt met zonlichtbeneming van omwonenden. Veel plaatsen in Nederland waar geen richtlijnen voor bezonning zijn opgesteld, hanteren de 'lichte' TNO norm, die minimaal twee uur zon per dag in de periode 19 februari tot 21 oktober voorschrijft.

Amsterdam volgt deze richtlijn bewust niet, omdat die de

hoogbouwambities van de stad in de weg zou staan.

De ambitie op het gebied van duurzame energie met zonnepanelen op woningen staat haaks op de hoogbouwambities van Amsterdam. In het kader van een nieuw bestemmingsplan of vernieuwbouw dient een afweging plaats te vinden van alle belangen. Bezinning van gevels en daken maakt hiervan deel uit.

Gery Mazeland

Lagere stroomvraag

Meer zonnepanelen en meer windmolens wil de gemeente Amsterdam in 2030, het aantal zonnepanelen moet verachtvoudigen, het aantal windmolens verdubbelen, edoch niet genoeg om aan de stroomvraag alleen voor woningen te voldoen. Alle reden dus om te ijveren naar een lagere stroomvraag, maar zo'n inzet ontbreekt in het plan.

Zeker grootverbruikers kunnen best volstaan met minder stroomverbruik, zoals onlangs bleek met een gemakkelijk haalbare 30 procent-besparing bij datacentra. Is de stroomrekening een klein bedrag van de totale bedrijfskosten, dan neigen bedrijven nauwelijks tot minderen, zeker met de lage stroomprijs voor grootverbruikers. Bedrijven gebruiken in Amsterdam meer stroom dan woningen, dus elke besparing daar telt flink door in het totale stedelijk stroomverbruik.

In plaats van een lagere stroomvraag kiest Amsterdam voor groei van zonnepanelen en windmolens, maar mist de ruimte ervoor. Voor nieuwe windmolens zijn zeven gebieden aangewezen, gunstige zoals in het IJmeer of bij het Noordzeekanaal, maar ook minder goede plekken als langs de Amstel of bij de Gaasperplas. Het verschil in opbrengst tussen een molen in het IJmeer en

eenzelfde molen bij de Gaasperplas wordt genegeerd. Blijkbaar weegt een goede windopbrengst niet mee bij de gebiedskeuze.

Waarom Amsterdam kiest voor 3-MW megawatt) molens is evenmin duidelijk. Bij Urk staan nu al 7-MW molens, dus ook 5-MW is op sommige plekken best mogelijk, met als resultaat een hogere opbrengst en/of minder molens. Door het strikte provinciaal beleid mocht Amsterdam jarenlang nauwelijks nieuwe windmolens plaatsen. Alle tijd dus om plannen voor een toekomstige groei uit te werken. Vreemd dat nu pas naar gebieden voor windmolens wordt gezocht. Heeft Amsterdam weinig haast met de groei van windmolens?

Hoe Amsterdam in tien jaar tot acht keer zoveel zonnepanelen wil komen, blijft vaag. Een strategie - het plan heet zo! - ontbreekt, het is slechts een wens. Subsidie voor deze panelen of het gebruik ervan kan wijzigen. Zonnepanelen zijn nu ook aantrekkelijk om met weinig kosten tot een hoger energielabel te komen. Dat remt betere isolatie voor lager energieverbruik! Voor een hoge score worden nu niet alleen daken maar ook de gevels vol gehangen met zonnepanelen, hoewel bekend is dat een gevelpaneel veel minder opbrengt dan een dakpaneel. Zelfs de zonloze noordgevel wordt dankzij subsidie vol gehangen, zoals bij het pas geopende archiefopslaggebouw in Noord.

Panelen met zo'n lage opbrengst staan ook haaks op het streven naar circulariteit, wat ook Amsterdam zegt na te streven. Amsterdam houdt er rekening mee dat het voldoen aan de wens naar zoveel zonnepanelen niet gehaald wordt. In dat geval moeten er meer windmolens komen. Dat is winst, immers: de opbrengst van windmolens is veel beter over het jaar verdeeld dan die van zonnepanelen en volgt zo beter de stroomvraag.

VERDEDIG NOORD

Massih Hutak

Reactie op *Zijn oude Noorderlingen niet meer welkom, zoals Verdedig Noord beweert?* (Amsterdambijlage 15/2): John Jansen van Galen besprak in *Het Parool* van 14 juli 2019 de theatervoorstelling van Hutak over gentrificatie: „De nieuwbouwwijken van Noord verrezen een halve eeuw geleden in hoog tempo. Er kwamen (...) arbeiders van de werven en fabrieken wonen. Velen van hen verhuisden later naar huizen met een tuintje in Purmerend of Almere. De stad werd hen te druk, te vies en te onveilig, en ze zagen om zich heen nieuwe bewoners komen, veelal immigranten uit Marokko, Turkije, Suriname en de Antillen. Als men zich toen in de oude bewoners had verplaatst, was dat vermoedelijk niet gebeurd, want van zulke lui moesten ze, geloof ik, niet veel hebben. Hutak groeide op in het zogenaamde ‘Plan van Gool’. Daar waren aanvankelijk, vanwege het baanbrekende karakter van de wijk, veel jonge, ondernemende gezinnen komen wonen, maar ook die trokken op den duur weg, en ook daar kwam ruimte voor immigranten, zoals de familie van Hutak, uit Afghanistan. En na een tijdje waren zij weer de nieuwe ‘oude bewoners’.”

Hutak reageerde in zijn *Parool*-column van 18 juli 2019 zonder Jansen van Galen te noemen: „Mijn vader heeft mij geleerd om conflicten met oudere mensen, vooral oudere mannen, te vermijden (...), zo vastgeroest in hun eigen gelijk of verongelijkheid dat ze niet in staat zijn te luisteren. Of te zien. Of zelfs te voelen. Laat staan te respecteren of te accepteren.”

Hutak beantwoordt mijn beleefde mails niet, terwijl zijn e-mailadres onder zijn column vermeld staat.

Robert Lopes Cardozo Amsterdam

PENOSE RUKT OP

Penose in de Emmastraat

De Emmastraat lijkt een onbetekenend straatje tussen Vondelpark en Hiltonhotel. Maar de penose rukt op. Cafés en restaurants rukken op ten koste van winkels. Ook de Albert Heijn wordt nu bedreigd. Op warme zomeravonden is er geen doorkomen aan. De terrassen nemen alle stoepen in beslag en de drinkers staan op straat. Maar ook in de winter ligt het na het weekend vol met glasscherven. Wat doet de ondernemersvereniging? Kan er niet een regelmatige veegactie worden gehouden?

Ook stadsdeel Zuid moet in actie komen. Doe iets aan de parkeeroverlast van de SUV's. Controleer de horeca-vergunningen en de sluitingstijden. Help de buurt leefbaar te houden!

Kwame Attah